

โรงพยาบาลวังสะพุง	หน้าที่ 1 จากจำนวน 3 หน้า ฉบับที่ วันที่ 14 กรกฎาคม 2566
ระเบียบปฏิบัติที่ : WP - HPP- FAM - 014	แก้ไขครั้งที่ : 02
เรื่อง : เกณฑ์การประเมินผู้ป่วยอาการแพ้รุนแรงที่เข้ารับการรักษาที่ รพ.สต. ในเขตอำเภอวังสะพุง	
ผู้จัดทำ : นายแพทย์วันชาติ บุญไล กลุ่มพยาบาลNP อำเภอวังสะพุง	ผู้อนุมัติใช้ : นายรณรงค์ ศรีพล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังสะพุง

ผู้จัดทำ ..... สุภาวดี ..... (นางสุภาวดี ผิวกลม) ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม

ผู้ตรวจสอบ .... (นายแพทย์วันชาติ บุญไล) ตำแหน่ง แพทย์ชำนาญการ
--

ผู้อนุมัติ .... (นายรณรงค์ ศรีพล) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังสะพุง
--

โรงพยาบาลวังสะพุง

หน้าที่ 2 จากจำนวน 3 หน้า
ฉบับที่ วันที่ 14 กรกฎาคม 2566

ระเบียบปฏิบัติที่ : WP - HPP- FAM – 014

แก้ไขครั้งที่ : 02

เรื่อง : เกณฑ์การประเมินผู้ป่วยอาการแพ้รุนแรงที่เข้ารับการรักษาที่ รพ.สต. ในเขตอำเภอวังสะพุง

ผู้จัดทำ : นายแพทย์วันชาติ บุญไฉ

ผู้อนุมัติใช้ : นายรณรงค์ ศรีพล

กลุ่มพยาบาลNP อำเภอวังสะพุง

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังสะพุง

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และเพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการตามมาตรฐาน
- 1.2 เพื่อให้เกิดการเชื่อมประสานระหว่างชุมชนกับโรงพยาบาลแม่ข่ายในการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.3 เพื่อให้เกิดการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ไปในทิศทางเดียวกัน

2. ขอบเขต : แนวทางปฏิบัตินี้ใช้ในสถานบริการสาธารณสุขพื้นที่อำเภอวังสะพุง

3. ผู้รับผิดชอบ : เจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์ พยาบาล ทุกระดับในพื้นที่อำเภอวังสะพุง

4. นิยาม : อาการแพ้รุนแรง(Anaphylaxis) เป็นปฏิกิริยาภูมิแพ้แบบฉับพลันโดยมากมักเกิดภายใน 5-30 นาที หลังจากได้รับสารก่อภูมิแพ้ หรือไม่เกิน 2 ชั่วโมงหลังได้รับสารก่อภูมิแพ้ชนิดรับประทาน อาจมีความรุนแรงถึงชีวิต อาการแพ้รุนแรงมักมีอาการทั่วร่างกายหรือมีอาการแสดงหลายระบบ ได้แก่

1. ระบบผิวหนังและเยื่อเมือก เช่น อาการคัน ตัวแดง ผื่นลมพิษ ปากบวม หน้าบวม
2. ระบบทางเดินหายใจ เช่น อาการหอบเหนื่อย หายใจมีเสียงวี๊ด หลอดลมตีบ คัดจมูก
3. ระบบหัวใจและหลอดเลือด เช่น อาการเวียนศีรษะ วูบ หหมดสติ ความดันต่ำ
4. ระบบทางเดินอาหาร เช่น อาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ถ่ายเหลว

ผู้ป่วยที่มีปัจจัยเสี่ยง เช่น อายุมาก เด็กทารก หญิงตั้งครรภ์ มีโรคร่วมเป็นโรคหัวใจ โรคหืด โรคทางจิตเวช และรับประทานยารักษาความดันโลหิตสูงหรือยารักษาโรคหัวใจในกลุ่ม beta-blocker, ACEI เป็นต้น เมื่อผู้ป่วยเหล่านี้ มีอาการแพ้รุนแรงพบว่าจะมีความรุนแรงมากกว่าคนปกติ สาเหตุของอาการแพ้รุนแรงที่พบบ่อย ได้แก่

1. ยา เช่น ยาปฏิชีวนะ ยาแก้ปวด
2. อาหาร เช่น อาหารทะเล แป้งสาลี ไข่ นม ถั่ว
3. มดกัด หรือแมลงมีพิษต่อย เช่น ผึ้ง ต่อ แตน
4. ยางลาเท็กซ์

5. วิธีปฏิบัติ

เกณฑ์การประเมินผู้ป่วยอาการแพ้รุนแรงที่เข้ารับการรักษาที่ รพ.สต. - ขึ้นตอนตาม flow chart

6. เอกสารอ้างอิง

7. ภาคผนวก :

	โรงพยาบาลวังสะพุง	หน้าที่ 3 จากจำนวน 3 หน้า ฉบับที่ วันที่ 14 กรกฎาคม 2566
	ระเบียบปฏิบัติที่ : WP - HPP- FAM – 014	แก้ไขครั้งที่ : 02
	เรื่อง : เกณฑ์การประเมินผู้ป่วยอาการแพ้รุนแรงที่เข้ารับการรักษาที่ รพ.สต. ในเขตอำเภอวังสะพุง	
	ผู้จัดทำ : นายแพทย์วันชาติ บุญไธ กลุ่มพยาบาลNP อำเภอวังสะพุง	ผู้อนุมัติใช้ : นายรณรงค์ ศรีพล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังสะพุง

**เกณฑ์ประเมินผู้ป่วยอาการแพ้รุนแรง
ที่เข้ารับการรักษาที่ รพ.สต.**

การประเมิน

มีประวัติกินอาหาร หรือยา หรือถูกแมลงสัตว์กัดต่อยแล้วมีผื่นคล้ายลมพิษ
ขึ้นภายใน 1 ชั่วโมงร่วมกับอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

- หายใจผิดปกติ/เหนื่อยหอบ
- แน่นหน้าอก/ความดันโลหิตตก/เหงื่อแตก
- อาเจียน/ปวดท้อง/ถ่ายเหลว

การจัดการเบื้องต้น

- ประเมิน vital signs และ SpO₂
- ให้ adrenaline (1:1,000) 0.5 ml IM anterolateral thigh ทันทีในผู้ใหญ่
(ขนาดยาในเด็กให้โทรปรึกษาแพทย์เวร ER รพช.วังสะพุง)
- ให้ Chlorpheniramine 10 mg IV
- เจาะ CBG
- on NSS 1,000 ml IV 40 ml/hr
- on O₂ canula 3 LPM

การส่งต่อ

- ติดต่อส่งตัวผู้ป่วย – โทร 1669
- ติดต่อส่ง case แพทย์เวร ER รพช.วังสะพุง – โทร 042-842094, 042-841919